

Anonymiserad version

Översättning

C-522/21 – 1

Mål C-522/21

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

24 augusti 2021

Domstol som begär förhandsavgörande:

Pfälzisches Oberlandesgericht Zweibrücken (Tyskland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

18 augusti 2021

Klagande:

MS

Motpart:

Saatgut Treuhandverwaltungs GmbH

**Pfälzisches Oberlandesgericht
Zweibrücken**

BESLUT

I målet

MS, [utelämnas] Thür

Motpart och klagande i andra instans

[utelämnas]

m o t

SV

Saatgut Treuhandverwaltungs GmbH, [utelämnas] Bonn

Klagande och motpart i andra instans

[utelämnas]

angående ersättning på grund av intrång i växtförädlarrätten

har fjärde tvistemålsavdelningen vid Pfälzische Oberlandesgericht Zweibrücken (Den pfälziska regionala överdomstolen, Zweibrücken, Tyskland) [utelämnas] [dömande sammansättning] den 18 augusti 2021

fattat följande beslut:

- I. Förfarandet vilandeförklaras.
- II. Följande fråga hänskjuts till Europeiska unionens domstol för ett förhandsavgörande enligt artikel 267.1 b och 267.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF):

Är artikel 18.2 i kommissionens förordning (EG) nr 1768/95 av den 24 juli 1995 om införande av genomförandebestämmelser för det undantag i jordbruket som föreskrivs i artikel 14.3 i rådets förordning (EG) nr 2100/94 om gemenskapens växtförädlarrätt, i den mån det enligt de villkor som anges i den bestämmelsen är möjligt att kräva en minsta ersättning motsvarande fyra gånger licensavgiften, förenlig med rådets förordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 om gemenskapens växtförädlarrätt (grundförordningen), särskilt med artikel 94.2 första meningen i den förordningen?

Skäl

I.

Parterna i tvisten är, i den mån detta fortfarande är av intresse i överklagandet, oense om huruvida det finns en rätt till ersättning enligt gemenskapens växtförädlarrätt på grund av otillåten odling.

Saatgut Treuhandverwaltungs GmbH, klagande och motpart i andra instans, utgörs av en sammanslutning av innehavare av växtförädlarrätter organiserad i form av ett bolag med begränsat ansvar, som har till uppgift att säkerställa dessa rättigheter och särskilt att i eget namn framställa krav på uppgifter och betalning.

MS, motpart och klagande i andra instans, är jordbrukare, från vilken Saatgut Treuhandverwaltungs GmbH i första instans begärde in uppgifter, bland annat angående användning av höstkornsorten ”KWS Meridian” som är skyddad enligt gemenskapsrätten. I förfarandet lämnade MS för första gången följande upplysningar angående den mängd ovannämnda utsäde som hade bearbetats under de föregående åren:

- Regleringsår 2012/2013 24,50 deciton (dt= 100 kg)
- Regleringsår 2013/2014 26,00 dt
- Regleringsår 2014/2015 34,00 dt
- Regleringsår 2015/2016 45,40 dt

Efter att MS hade betalat den yrkade enkla vanliga licensavgiften (C-avgiften = 11,95 euro per dt) för regleringsår 2015/2016 i enlighet med artikel 94.1 i rådets grundförordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 som ersättning (skälig ersättning) som skulle ha betalats för produktion under licens (se Europadomstolens dom av den 9 juni 2016, C-481/14, Hansson/Jungpflanzen Grünwald GmbH, [utelämnas] [hänvisning i nationell litteratur] [ECLI:EU:C:2016:419]), motsvarande 537,75 euro (11,95 euro x 45 dt), begärde Saatgut Treuhandverwaltungs GmbH, genom skrivelse från sin juridiska rådgivare daterad 26 november 2019, ytterligare ersättning på 2 151 euro (fyra gånger licensavgiften enligt schablon för regleringsåren 2013/14 och 2014/2015, inklusive den enkla licensavgift som hade betalats i efterhand på 310,70 euro och 406,30 euro = 932,10 euro och 1 218,90 euro), och på 1 613,25 euro (fyra gånger licensavgiften enligt schablon för regleringsår 2015/16, inklusive den enkla licensavgiften) i enlighet med artikel 94.2 i rådets grundförordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 jämförd med artikel 18.2 i kommissionens (genomförande)förordning (EG) nr 1768/95 av den 24 juli 1995.

MS bestred i första instans att det mer omfattande yrkandet om betalning var välgrundat.

MS ansåg att den skada som rättighetshavaren åsamkats genom hans rättsstridiga handlande hade kompenseras i tillräcklig utsträckning genom betalningen av den enkla licensavgiften i stället för odlingsavgiften (artikel 5.5 i kommissionens (genomförande)förordning (EG) nr 1768/95 av den 24 juli 1995, jämförd med kommissionens (genomförande)förordning (EG) nr 2605/98 av den 3 december 1998). Ett ytterligare ”straffskadestånd” enligt schablon skulle inte vara förenligt med EU-domstolens praxis.

Genom slutlig dom av den 4 december 2020 [utelämnas] [dömande sammansättning] biföll [Landgericht] Kaiserslautern (Regiondomstolen i Kaiserslautern) de yrkanden som Saatgut Treuhandverwaltungs GmbH framställt sist, med undantag för ett belopp på 0,25 euro. Som motivering för beslutet att

bevilja ytterligare ersättning anges i domen den klara ordalydelsen i artikel 18.2 i kommissionens förordning (EG) nr 1768/95 av den 24 juli 1995.

MS överklagande denna dom. Överklagandet som syftar till att yrkandet om det schablonmässiga skadeståndsbeloppet jämte ränta ska ogillas kan inte kritiseras ur förfarandemässig synvinkel.

MS anser att artikel 18.2 i kommissionens (genomförande)förordning (EG) nr 1768/95 av den 24 juli 1995 inte är förenlig med kraven i artikel 94.2 i rådets grundförordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 och att den därför ska ogiltigförklaras av Europeiska unionens domstol. Artikel 94.2 i rådets grundförordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 ska nämligen inte förstås så, att den tillåter att ett straffskadestånd enligt schablon fastställs till förmån för rättsinnehavaren, i förevarande fall i form av ett belopp motsvarande fyra gånger licensavgiften. Tvärtom ska omfattningen av den ersättning som ska betalas enligt artikel 94.2 första meningen i rådets grundförordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 så långt som möjligt motsvara den skada som rättighetshavaren faktiskt och säkerligen har lidit till följd av intrånget.

Saatgut Treuhandverwaltungs GmbH har däremot försvarat Landgerichts dom som den anser vara korrekt.

Enligt dess juridiska uppfattning strider artikel 18.2 i kommissionens (genomförande)förordning (EG) nr 1768/95 av den 24 juli 1995 inte mot kraven i artikel 94.2 i rådets grundförordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 och bestämmelsen är även förenlig med praxis från Europeiska unionens domstol. Fastställandet av en minsta skada enligt schablon som uppgår till fyra gånger licensavgiften för produktion av förökningsmaterial av den skyddade sorten utgör en rimlig och skäligen balans, med hänsyn till det avsiktliga och otillåtna intrånget i rättsinnehavarens rättigheter som ägt rum vid upprepade tillfällen, vilket krävs för detta ändamål.

II.

Pfälzische Oberlandesgericht Zweibrücken (Den pfälziska regionala överdomstolen i Zweibrücken, Tyskland) har beslutat att vilandeförklara det vid den domstolen anhängiggjorda målet om överklagande och att hänskjuta den tolkningsfråga som formulerats i punkt II till Europeiska unionens domstol i enlighet med artikel 267.1 b och 267.2 FEUF för ett förhandsavgörande.

Utgången i målet om MS överklagande beror enligt appellationsdomstolens rättsliga bedömning enbart på huruvida artikel 18.2 i kommissionens (genomförande)förordning (EG) nr 1768/95 av den 24 juli 1995 är giltig eller ej.

Den bestämmelse som kommissionen antagit i ovannämnda förordning om en minsta skada enligt schablon motsvarande fyra gånger licensavgiften skulle kunna strida mot de grundläggande principerna i artikel 94.2 första meningen i rådets grundförordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 och följaktligen vara ogiltig.

För detta kan anföras att redan artikel 94.1 i rådets grundförordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 syftar till att kompensera den fördel som intrångsgöraren åtnjuter (icke privilegierad jordbrukare i den mening som avses i artikel 14 i denna förordning) som motsvarar ett belopp som uppgår till den enkla licensavgiften (skälig ersättning). I detta sammanhang kan artikel 94.2 första meningen i rådets grundförordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 tolkas så, att rättsinnehavaren vid en överträdelse som har begåtts avsiktligt eller försumligt (enbart) ska ha rätt till ersättning för en mer omfattande skada (endast) om han konkret kan visa denna.

Enligt den hänskjutande domstolen tyder tidigare rättspraxis från Europeiska unionens domstol på att en normativ schablonmässig beräkning av en minsta skada, i strid med vad som föreskrivs i artikel 18.2 i kommissionens (genomförande)förordning (EG) nr 1768/95 av den 24 juli 1995, inte är förenlig med artikel 94.2 första meningen i rådets grundförordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994) (se EU-domstolens dom av den 9 juni 2016, C-481/14, Hansson/Jun[g]pflanzen Grünewald GmbH, [utelämnas] [hänvisning i nationell litteratur] [ECLI:EU:C:2016:419], punkterna 32-34, EU-domstolens dom av den 5 juli 2012, C-509/10, Saatgut/Geistbeck, [utelämnas] [hänvisning i nationell litteratur] [ECLI:EU:C:2012:416] punkt 39).

Följaktligen uppkommer den fråga som formulerats ovan i punkt II i beslutet, som det uteslutande ankommer på Europeiska unionens domstol att besvara. En genomförandeförordning som har antagits med stöd av ett bemyndigande i en grundförordning får nämligen inte avvika från bestämmelserna i denna förordning utan ska ogiltigförklaras om det föreligger en motsvarande motsägelse (se, EU-domstolens dom av den 2 mars 1999, C-179/97, Konungariket Spanien mot Europeiska kommissionen [ECLI:EU:C:1999:109]).

[utelämnas]

[Namnteckningar och bevitning]